

O POĀĀSĀ• A JMENINĀ•CH 8. TĀ•DNE

ĀsterĀ½, 26 Ānor 2008

Je to asi všude na svĀ•tĀ• dneska nĀ•jak poblĀznĀ•né... Kolem newyorského Central Parku je jen pár stupĀ•Ā• Celsiových nad nulou. A to se tam pĀ•ed pár dny chodilo v triĀ•ku... StejnĀ• jako nyní v ĀĀechách, bylo i tam nedávno tĀmĀ• vedro. Zato vzdušná vlhkost je stále stejnĀ• jako jindy - tedy vysokĀ•. Však je to také místo pĀ•ímoĀ•skĀ•, co naplat.

V létĀ• je tam vzduch tĀmĀ• tekutý. PrĀ•vih je, Ā•e všechno napuĀ•í, naraší - a co pak? Ā• zase mrazy? Co vy, zahrádkĀ•ky a zahrádkĀ•i - jak to vidíte s letošní úrodou? Na keĀ•íĀ•ku máty pod oknem uĀ• jsou zelené lístky. Mám pod okny chumel snĀ•Ā•enek... Lenka (21. 2.) Dnes své jmeniny slaví i Eleonora. Lze se domnívat, Ā•e tato jména mají společný základ, ale není tomu tak. Zatím co jméno Eleonora je jméno arabského pĀ•vodu a znamená "BĀ•h je mé svĀ•tlo", o pĀ•vodu Lenky se vedou spory. Podle jednĀ•ch je to zdrobnĀ•lina jména Magdalena - tedy Ā•ena, Ā• dívka, pocházející z biblického mĀ•sta Magdaly, jiné, Ā•e je to zdrobnĀ•lina jména Helena, které je pĀ•vodu Ā•eckého a znamená slunce, záĀ•ící, pĀ•ípadnĀ• pochodeĀ• (srovnejte s Helios). StejnĀ• tak to mĀ•Ā•e být zkrácená forma Apoleny, Apolenky. Ā• je to jak chce, Lenka se stala jménem velmi oblíbeným a Ā•ije si svým vlastním Ā•ivotem. Jen u nás jich Ā•ije skoro sto sedmnĀct tisíc, onĀ•ch nositelek tohoto krásného a nĀ•Ā•ného jména. TakĀ•e všem Lenkám, Lendulkám i LeniĀ•kám hodnĀ• štĀ•stí. Petr (22. 2.) jednoho nositele tohoto jména jsme tu uĀ• mĀ•li v létĀ•, nyní si to trošku zopakujeme. Je to jméno pĀ•vodu Ā•eckého, pĀ•vodnĀ• znĀ•lo Petros - a znamená kámen, nebo skĀla. Je to tedy Ā•lovĀ•k zásadový, pevný ve svých názorech - a moĀ•ná i trošku tvrdohlavý - prostĀ• kámen. PĀ•vodní varianta tohoto jména bylo aramejské slovo "Kéfa" tedy skĀla, kámen, Petros je jeho pĀ•eklad do Ā•Ā•tiny, pĀ•iĀ•emĀ• latinizací té vznikl následnĀ• náš Petr. Svatý Petr má skuteĀ•nĀ• tvrdou šichtu, neboĀ• je patronem, papeĀ•Ā•Ā•ezníkĀ•, sklĀĀ•, truhlĀĀ•, hodinĀĀ•, zámeĀ•níkĀ•. slĀvaĀ•olova, hrnĀ•Ā•, zedníkĀ•, cihlĀĀ•, mostĀĀ•, kameníkĀ•, soukeníkĀ•, valchĀĀ•, rybĀĀ• a lodníkĀ•. A aby se nenudil, hlídá ještĀ• nebeskou bránu, aby se dovnitř nedostal nĀ•kdo nepatĀ•ný My ho mĀ•Ā•eme spatĀ•it kaĀ•dou hodinu na StaromĀ•stském orloji. To je ten chlĀpek s tím zlatým kĀ•em Petrové, PéĀ•ové, PetĀ•Ā•ové a PéĀ•ulkové - gratulujeme. Svatopluk (23. 2.) je velice starobylé slovanské jméno a znamená, Ā•e dotyĀ•ný je silný "v plucích", ve vojsku a má sílu z nich pocházející. Ten nejznĀmĀ•j Svatopluk byl knĀ• Svatopluk I., vládce velkomoravský. Cesta, jakou se ke svému úĀ•adu dostal, nebyla dvakrát Ā•istĀ•, ale dĀ•jiny píší vítĀ•zové. Mj. zajímavé je, Ā•e on, stejnĀ• jako vĀ•tšina našich vládĀ•, prošel kriminĀlem. A to za nic menšiho neĀ• za zradu - byl synovcem knĀ•ete Rastislava a pĀ•ipadl mu pouze Nitranský údĀ•l. To mu však bylo málo a tak svého strýce zradil, zjal jej a vydal franskému Karlomanovi, synovi císaĀ•e Ludvíka NĀ•mce. OdmĀ•ny se však nedoĀ•kal, neb císaĀ• k nĀ•mu (celkem oprĀvnĀ•nĀ•) nepojal dĀ•vĀ•ru. Nakonec - po mnoha peripetiích - se Svatopluk vládcem Velké Moravy skuteĀ•nĀ• stal. Byl to ten Svatopluk, co o nĀ•m líĀ•í povĀ•st, Ā•e si povolal své tĀ•i syny, o jim napĀ•ed zlomit tĀ•i svĀzané pruty a poté kaĀ•dý jednotlivĀ•. Všichni tu povĀ•st znĀme a všichni víme. Nejednotnost a nesvornost je jedna ze základních Ā•eských vlastností. Tak tomu bylo i mezi Svatoplukovými syny. A zatímco se mezi sebou prali o moc, Velkomoravská Ā•iše se rozpadla. Mimochodem Svatopluk je stále velmi oblíbené jméno a hodnĀ• se dĀ•va. Za všechny slavné si pĀ•ipomeĀ•me krásného prvorepublikového milovníka a nezapomenutelného nadporĀ•ka LukĀ•e - Svatopluka Beneše. MatĀ•j (24. 2.) "Na Svatého MatĀ•je, kdyĀ• se slunce zasmĀ•je"- letos se to povedlo, sluce se smĀlo celý den, byĀ• je ještĀ• únor. MatĀ•j a jeho varianta Matyáš jsou pĀ•vodu hebrejského a znĀ•lo Mattihjáh - tedy Dar boĀ•í. Z tétoĀ• základu vznikl i Matouš a Matyáš. Toto jméno u nás opĀ•t nabývá na oblíbĀ• a MatĀ•Ā•, MatoušĀ• a MatyášĀ• uĀ• je vĀ•kol jako naseto. Byl to prý jeden z ApoštolĀ•, který "nastoupil do sluĀ•by" po JidĀ•ovi. Nikdo poĀ•ádnĀ• neví, jak a kdy zemĀ•el. ÚdajnĀ• ho prý kolem roku 63 pohané ukamenovali - podle jiné varianty ho zabili sekýrou. KaĀ•dopádnĀ• nezemĀ•el sešlostí vĀ•kem. Podle pranostiky "Svatý MatĀ•j ledy láme", víme, Ā•e zima uĀ• má namále a mĀ•Ā•emĀ• tĀ•it na jaro. PovĀ•ra tvrdí, Ā•e by se ten den mĀ•lo tĀ•ást ovocným stromovím, aby hojnĀ• rodilo. Ale nejvĀ•tš atrakcí jsou ovšem MatĀ•jské poutĀ•, které se po celá staletí konají na mnoha místech Evropy. U nás to dĀ•íve bývalo v Dejvicích, nyní uĀ• drahá léta v bývalé JuldĀ• FuldĀ• - tedy na výstavišti. Ale ty Ā•asy, kdy kolotoĀ• stĀl korunu a cukrovĀ vata taky, jsou bohuĀ•el ty tam. Dnes je to bohapustĀ komerce a na návštĀ•vu poutĀ•, abyste si vzali tak dvĀ• tisícovky. Jo, tam se taky tĀ•ese, ale vašima kapsama!!! Liliana (25. 2.) Význam tohoto jména je jasný. Je pĀ•vodu latinského a jmenuje se tak kvĀ•tina, která se stala symbolem nevinnosti - tedy Lilye (latinsky Lilium). Je to krásné jméno, bohuĀ•el, u nás se velké oblíbĀ• netĀ•ší. Dnešní den si ovšem pĀ•ipomínáme i z jiného dĀ•vodu. V roce 1948 se toho dne Klement Gottwald "vrátil právĀ• z Hradu" - a jak to dopadlo, víme všichni. Škoda mluvit... NicménĀ•, jakkoli mĀ• za to moĀ•ná zrození po r. 1989 odsoudí, je tĀ•eba obĀ•as tu událost pĀ•ipomínat - aby se - tĀ•eba z neinformovanosti - nĀ•kdy komunisti nepokusili o totĀ•. VĀ•dycky se najde nĀ•kdo v touze po moci a po majetku "zblbne" davy a mĀ•lo by se vĀ•dĀ•t, na co si pĀ•ištĀ• dát pozor. Ale dost pouĀ•ování. Dneska mají Liliany svĀ•j svĀtek a tak jim pĀ•ejeme hodnĀ• štĀ•stí a zdraví, a aby si svĀ•j svĀtek hezky uĀ•ily. Dorota (26. 2.) jméno je Ā•eckého pĀ•vodu. ZnĀ•lo (a zní) Dorothea a znamená to Dar BoĀ•í. Existuje svatá Dorota, která je patronkou zahradníkĀ•, kvĀ•tinĀĀ•, pivovarníkĀ•, horníkĀ•, novomanĀ•elĀ•, nevĀ•st a šestinedĀ•lek. Podle povĀ•st Dorota krásná mladá dívka, která Ā•ila v Caesareji v Malé Asii. Narodila se a byla vychována v kĀ•esĀ•anské rodinĀ•. Zamiloval se do ní Ā•imský místodrĀ•ící Apricius a ona ho odmítla. No, a to nemĀ•la dĀ•lat. Odmítnutý nápadník ji nechal zajmĀ•it. Pak ji odsoudil ke smrti stĀ•ím. Cestou na popravištĀ• volala dívka JeĀ•iše a tvrdila, Ā•e je jeho nevĀ• Jednomu mladému Ā•imanovi to pĀ•išlo legraĀ•ní a dĀ•lal s z ní šoufky. Byl to mladý advokát jménem Theofil. Volal na ni, Ā•e kdyĀ• mu pĀ•inese kvĀ•tiny a ovoce z Kristovy zahrady, Ā•e uvĀ•Ā•í. No a najednou se tam snesl andĀ•l košem kvĀ•tin a ovoce. Theofil padl na kolena a pĀ•ihlásil se ke kĀ•esĀ•anství. No, tak to vzali z jedné vody na Ā•isto po DorotĀ• rovnou popravili Theofila. Jo, byly to tvrdé doby. Dneska mají Dorotky svĀ•j svĀtek a pĀ•ejeme jim aby ho oslavily pĀ•íjemnĀ• a s radostí. Alexandr (27. 2.) je slavné jméno. Je Ā•eckého pĀ•vodu a znamená obrĀnce muĀ•Ā•. Je to jméno oblíbené po celém svĀ•tĀ•. VĀ•bec nejznĀmĀ•jším Alexandrem byl Alexandr Makedonský - syn Filipa

Makedonského. Byl vládcem obrovské říše, která se ovšem po jeho smrti rozpadla. Aby zlomil odpor puvodních obyvatel dobytých území, nutil své makedonské vojáky, aby se ženili s místními dívkami. Tím chtěl zajistit pokrevní pouta mezi dobyvateli a ostatním obyvatelstvem a docílit toho, aby si nakonec obyvatelé celé říše, ať už byli jakékoli národnosti, si byli rovni. Měl na to ovšem málo času, takže tato vskutku zajímavá metoda nestačila zapustit kořeny a po jeho smrti se celá říše rozpadla. My si ovšem připomeneme jiného Alexandra. Jím dramatik a spisovatel Alexandre Dumas, Gaskonec a dosud nepřečtený vypravěč. To on vymyslel slavnou větu "Jeden za všechny - všichni za jednoho!" Pídemich